राष्ट्रीय चक्रीवादळ धोके निवारण प्रकल्पातंर्गत नारवेल बेनवले खारभूमी योजना, ता. पेण खारभूमी योजनेच्या नूतनीकरणाच्या संरेखावर (Alignment) अस्तित्वात असलेल्या घरांचे स्वेच्छा पुनर्वसन करणेबाबत.....

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग (आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन) शासन निर्णय क्र. NCRMP -२०२२/प्र.क्र.४१/ आव्यप्र-२,

> मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई : ४०० ०३२. दि. २८ एप्रिल २०२२

- संदर्भः- १. महसूल व वन विभाग (आपत्ती व्यवस्थापन) शासन निर्णय आव्यप्र-२०१९/प्र. क्र. १९५/ आव्यप्र-१, दि. २६.०६.२०१९.
  - २. महसूल व वन विभाग (आपत्ती व्यवस्थापन) शासन निर्णय आव्यप्र-२०१९/प्र. क्र. १९५/ आव्यप्र-१, दि. २७.०२.२०२०.
  - 3. Project Manager (NCRMP), National Disaster Management Authority's Letter No . 3-94/209ξ/PMU/34, dt 92.08.2022.

प्रस्तावना:-

राष्ट्रीय चक्रीवादळ धोके निवारण प्रकल्पान्तर्गत नारवेल-बेनवले ता. पेण जि. रायगड या ठिकाणी जागतिक बँकद्वारा सहाय्यित खारप्रतिबंधक बंधाऱ्यांचे सक्षमीकरण करण्यात येत आहे. सदर ची योजना हि १६.४४ कि. मी. ची असून लाभ क्षेत्र १३८८ हेक्टर आहे. लाभ क्षेत्रात १३ गावांचा समावेश असून सदर बाधांमुळे १३ गावातील २९६७ कुटुंबांचे संरक्षण होत आहे. सदर प्रकल्प ज्या ठिकाणी राबविण्यात येत आहे त्या खारभूमी योजनेच्या संरेखावर (Alignment) २८ घरे अस्तित्वात आहे. प्रकल्प पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने सदर घरांचे पुनर्वसन करण्याची व बाधित होणाऱ्या सामाजिक बाबींची पूर्तता करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय चक्रीवादळ धोके निवारण प्रकल्पान्तर्गत नारवेल-बेनवले ता. पेण जि. रायगड या ठिकाणी जागतिक बंकेद्वारा सहाय्यित खरप्रतिबंधक बंधाऱ्यांचे सक्षमीकरण करण्यात येत असून ज्या ठिकाणी राबविण्यात येत आहे त्या खारभूमी योजनेच्या संरेखावर (Alignment) २८ घरे अस्तित्वात आहे. प्रकल्प पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने सदर घरांचे पुनर्वसन करण्याची व बाधित होणाऱ्या सामाजिक बाबींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार संबंधित बाधित कुटुंबासमावेत खारभूमी विभाग आणि महसूल विभाग यांनी आवश्यक चर्चा करून

पुनर्वसनासाठीचा आवश्यक पुनर्वसन कृती आराखडा तयार करून राज्य प्रकल्प अंमलबजावणी गट (SPIU) महाराष्ट्र यांना सादर केला होता. त्यानुसार सदर आराखडा राज्याने प्रकल्प व्यवस्थापक, राष्ट्रीय चक्रीवादळ धोके निवारण प्रकल्प (एन.सी.आर.एम.पी.), राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (एन.डी.एम.ए.), नवी दिल्ली यांना मंजुरी साठी सादर केला होता. त्यास प्रकल्प व्यवस्थापक, एन.सी.आर.एम.पी., एन.डी.एम.ए., नवी दिल्ली यांनी त्यांचा दि. १२.०४.२०२२ च्य पत्रान्वये आराखड्यामध्ये अंतरिम सुधारणा करून मंजुरी दिली आहे.तसेच सदर प्रकल्प तातडीने पूर्ण करण्याचे आदेश दिले आहे.

२. केंद्राने दिलेल्या आराखड्यामध्ये पुनर्वसनासाठी रु. २,७२,३८,००५/- तसेच सामाजिक बाबींसाठी रु. १,२०,९०,०००/- असा एकूण एकूण ३,९३,२८,००५/- (तीन कोटी त्र्यान्नव लाख अठ्ठावीस हजार पाच फक्त) इतका निधीचा समावेश केला आहे. त्याचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

A. Budget for various R&R benefits

Sr.	Provision as per applicable R&R	No. of	Unit Rate	Cost (in Rs	
No	Act	eligible	as per Act	lac.)	
		families/per			
		sons			
9	Compensation for structures	२८	As per PWD	90,099,६८५	
			valuation		
२	Transportation Cost for displaced	२७	40000	9,340,000	
	families				
3	Provisions of housing units in	२७	940000	8,040,000	
	case of displacement (in rural				
	areas as per PMGAY @ Rs				
	940000.00				
8	Land for rehabilitation (As per	0.00	3300	0.00	
	Ready reckoner rate)				
ч	Land cost for landowners houses	९३६	3300	३,१५४,३२०	
	(৭৭ families up to ५০sq mtr. per				
	family as per Ready reckoner				
	rate)				
દ્દ	Monthly subsistence (Rs. 30000	२७	3६०००	९७२,०००	
	for 9 year)				
	Total	२,७२,३८,००५/-			

S.N	Particular	Qty	Unit	Rate (Rs Lakh)	Amount (Rs Lakh)
9	Shifting of solar lights	०५	No.	0.02	9.00
२	Relocation cost of crematorium	08	No.	Including in tender	
3	Wells (unlined)	09	No.	२.०	2.00
8	Relocation of road	0.400	km	30.८०	9८.९०
4	Shifting of electrical poles	90	No.	Including in tender	
ξ	Cost for relocation of jetties	۷	No.	Including in tender	
(9	Compensation for drying fish platform	०५	No.	Including in tender	
۷	Relocation cost of crematorium	08	No.	Including in tender	
9	Relocation cost of Temples	०२	No.	Including in tender	
90	Relocation of passengers shed	03	No.	ξ.00	9८.००
99	Community toilet (9 toilet 8 seat)	03	No.	3.00	9.00
9२	Compensation for loss of income due to drying of fish pond	34	No.	3.00	७२.००
93	Trees	४२	No.	Including in tender	
	Total				१२०.९०

B. Compensation due to Acquisition of Community Properties

उपरोक्त तक्ता A व तक्ता B मध्ये नमूद केल्यानुसार पुनर्वसनाच्या कामास व सामाजिक बाबींच्या कामास या शासन निर्णयाद्वारे मंजुरी देण्यात येत आहे. तसेच या कामासाठी उपरोक्त तक्ता A व तक्ता B मध्ये नमूद केल्यानुसार पुनर्वसनासाठी रु. २,७२,३८,००५/- तसेच सामाजिक बाबींसाठी रु. १,२०,९०,०००/- असा एकूण एकूण ३,९३,२८,००५/- (तीन कोटी त्र्यान्नव लाख अठ्ठावीस हजार पाच फक्त) इतका निधी मंजूर करण्यात येत आहे.

- वरील सर्व कामांकिरता जिल्हाधिकारी, रायगड यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
- ४. उपरोक्त प्रकल्प तातडीने राबवावयाचा आहे. या कामी होणारा खर्च मागणी क्रमांक सी-६, २२४५ नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य ८०, सर्वसाधारण, १०२ आपत्तीप्रवण क्षेत्रामध्ये नैसर्गिक आपत्कालीन परिस्थितीबाबतच्या तातडीच्या योजनांचे व्यवस्थापन करणे (०६) चक्रीवादळ रोधक बांधकाम करणे (२५ टक्के राज्य हिस्सा) (कार्यक्रम) (२२४५ २६३२) ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाअंतर्गत आर्थिक वर्ष २०२२-२३ या वर्षाकरीता करण्यात आलेल्या तरतुदीतून करण्यात यावा. सदर निधी बीम्स प्रणालीवर विभागीय आयूक्त,कोकण विभाग, कोकण यांच्या मार्फत जिल्हाधिकारी, रायगड यांना उपलब्ध करून देण्याबाबतची कार्यवाही आव्यप्र-१ कार्यासनामार्फत करण्यात यावी.

- ५. हा निधी ज्या प्रयोजनासाठी वर्ग करण्यात आला आहे, त्याच प्रयोजनासाठी त्याचा वापर होत आहे याची जिल्हाधिकारी, रायगड यांनी खातरजमा करावी. ज्या प्रयोजनासाठी निधी वितरीत करण्यात आला आहे त्याबाबतची माहिती जिल्हाधिकारी, रायगड यांनी या विभागाकडे मासिक खर्चाचा अहवालासोबत सादर करावी. निधीच्या वाटपाचे लेखे, अभिलेखे/ नोंदवहया विहित कार्यपध्दतीनुसार अनुदान आहरित व वितरीत करणाऱ्या कार्यालयाच्या स्तरावर अद्यावत ठेवण्यात यावे. त्याचप्रमाणे होणाऱ्या प्रत्यक्ष खर्चाचे पत्र पुढील महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत जिल्हाधिकारी, रायगड यांनी एकत्रितपणे महसुल व वन विभागास (कार्यासन आव्यप्र-१) न चुकता सादर करावे. झालेल्या खर्चाची महालेखाकार कार्यालयात नोंदविण्यात आलेल्या खर्चाशी पडताळणी करुन त्याबाबतचे प्रमाणपत्र या विभागाकडे तात्काळ सादर करावे. तसेच कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर निधीच्या मर्यादेपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घ्यावी व हा खर्च तात्काळ करण्यात यावा. वितरीत करण्यात आलेल्या अनुदानातून जर काही रक्कम खर्ची पडणार नसेल तर ती रक्कम विहित वेळेत शासनास प्रत्यार्पित करण्यात यावी.
- ६. नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी अनुदान वाटपाची एक प्रत प्रधान सचिव (मदत व पुनर्वसन) यांना न चुकता सादर करावी. आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी कोषागार / उपकोषागार यांच्याकडे पाठविण्यात येणाऱ्या बिलांसोबत जोडल्या जाणाऱ्या संगणक चिठ्ठीमध्ये गौण / उपिशर्षाच्या "संगणक यंत्र" संकेतांकाचा न चुकता उल्लेख करावा, असे आदेश कृपया संबंधित अधिकाऱ्यांना नियंत्रण अधिकाऱ्यांनी द्यावेत. तसेच कोषागारातून / उपकोषागारातून आहरित केलेल्या रकमेचा अहवाल शासनास सादर करावा.
- ७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०२२०४२८१५०८५१८४१९ असा आहे. सदर आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संदीप ना. कांबळे) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- 9) विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, कोकण भवन, बेलापूर, नवी मुंबई.
- २) जिल्हाधिकारी, रायगड.
- ३) मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण विभाग, मुंबई.
- ४) अधीक्षक अभियंता, खारभूमी विकास महामंडळ, ठाणे.

- ५) जिल्हा कोषागार अधिकारी ,रायगड.
- ६) महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता /लेखा परिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपुर (प्रत्येकी ३ प्रती)
- ७) कार्यकारी अभियंता, खारभूमी सर्वेक्षण व तपास विभाग, ता. पेण, जि. रायगड.
- ८) कक्ष अधिकारी ,आव्यप्र-१, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) लेखाधिकारी, आव्यप्र-६, मंत्रालय, मुंबई.
- १०)निवड नस्ती,आव्यप्र २ कार्यासन.